

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-06713/2017-ERU

V Ostravě dne 26. září 2017

Č. j. 06713-3/2017-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-06713/2017-ERU s obviněným z přestupku, společností **Sabivena s.r.o.**, se sídlem č. p. 103, 273 28 Zákolany, IČO: 241 56 850, ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2015 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, společnost Sabivena s.r.o., se sídlem č. p. 103, 273 28 Zákolany, IČO: 241 56 850 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným z přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 16. prosince 2015 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v ulici A. Sklenáře v obci Stehelčevěs zemní práce v souvislosti s opravou šoupěte u vodovodní přípojky, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 50, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 55 000 Kč** (slovy: padesát pět tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 31817.

Odůvodnění

Dne 19. července 2016 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození středotlakého plynovodu IPE DN 50 (dále také „plynárenské zařízení“) kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 16. února 2017 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 07581-10/2016-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole neuplatnil účastník řízení žádné námitky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. KO-07581/2016-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 15. června 2017, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu a ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky k vydání tohoto příkazu.

V rámci kontroly bylo zjištěno, že práce při havarijní opravě šoupěte u vodovodní přípojky (dále jen „stavba“) prováděl účastník řízení na základě ústní objednávky od společnosti Anglický resort s.r.o. (dále jen „investor“).

Dne 16. prosince 2015 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v ulici A. Sklenáře v obci Stehelčevěs při provádění zemních prací souvisejících s opravou šoupěte u vodovodní přípojky k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 50 účastníkem řízení.

Účastník řízení kontrolnímu orgánu sdělil, že na podnět investora stavby bylo při obhlídce vodovodního potrubí v rodinném domě č. [REDAKCE] zjištěno, že šoupě pro vodu je v havarijním stavu. Vzhledem k možnému ohrožení samotného rodinného domu i dalšího majetku v okolí přistoupil účastník řízení neprodleně k opravě vodovodní přípojky. Proto nebylo požádáno o vytyčení inženýrských sítí v dotčené oblasti. Opravu prováděl zaměstnanec účastníka řízení obsluhující výkopový stroj a jeho dva asistenti, kteří vykonávají dozor při výkopových a zemních pracích a kteří v případě potřeby provádějí ruční výkopy. Při obnažování terénu nad zmíněným šoupětem, který probíhal dle účastníka řízení s největší opatrností a maximální obezřetností, došlo z důvodu špatného označení plynárenského zařízení (slabá vrstva obsypu a ochranná páska ve vzdálenosti neodpovídající technické normě) k jeho poškození. Účastník řízení ihned po poškození plynárenského zařízení podnikl všechny kroky k tomu, aby nedošlo k ohrožení života, zdraví a majetku.

Správní orgán přitom z podkladů předložených účastníkem řízení v rámci kontroly zjistil, že účastník řízení měl k dispozici Stanovisko správce plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 5. srpna 2014 ke stavbě investora v obci Stehelčevěs, jehož nedílnou součástí byl také detailní zákres plynárenského zařízení, na němž je zakresleno i plynárenské zařízení, které bylo následně účastníkem řízení poškozeno. Jednou z podmínek souhlasu s prováděním prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení dle tohoto stanoviska je, že před zahájením stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenských zařízení bude provedeno vytyčení trasy a přesné určení uložení plynárenského zařízení. Bez vytyčení trasy a přesného určení uložení plynárenského zařízení nesmí být vlastní stavební činnosti zahájeny. Při provádění stavební činnosti přitom nemá být podle stanoviska použito

nevhodného nářadí a zemina bude těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí. Vytyčení plynárenského zařízení přitom provedeno nebylo, jak vyplývá z přípisu společnosti GasNet, s.r.o., ze dne 1. února 2017 a z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDACTED] ze dne 16. prosince 2015.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 72 m³ plynu do ovzduší za dobu 10 minut a k přerušení dodávky plynu 16 konečným zákazníkům, jak vyplývá z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDACTED] ze dne 16. prosince 2015 a z Protokolu o úniku plynu č. [REDACTED] z téhož dne.

Náklady spojené s opravou plynárenského zařízení nebyly dle vyjádření společnosti GasNet, s.r.o., ze dne 1. února 2017 uhrazeny.

Dne 1. července 2017 nabyl účinnosti zákon o odpovědnosti za přestupky.

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

V příkazním řízení bylo přitom dostatečným způsobem prokázáno z podkladů obsažených ve správním spise, že účastník řízení věděl, že činnost provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení a v jeho blízkosti. Vzhledem k tomu, že došlo k poškození plynárenského zařízení, je z těchto okolností zřejmé, že účastník řízení nepostupoval s maximální opatrností a podle podmínek stanovených správcem distribuční soustavy.

Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a fyzických osob podnikajících je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se zde o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je proto věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v případě jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení s výše uvedenými následky.

Správní orgán se v rámci příkazního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona a dospěl k závěru, že účastník řízení s ohledem na výše uvedené nevyložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů pokutu, až do výše 15 000 000 Kč.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Při stanovení pokuty vyhodnotil správní orgán provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení strojně jakožto středně přitěžující okolnost a to z toho důvodu, že při strojním výkopu byly přítomny ještě další dvě osoby, které dohlížely na provádění výkopu. V důsledku poškození plynárenského zařízení sice došlo k malému úniku plynu do ovzduší, ale došlo k přerušení dodávky plynu 16 konečným zákazníkům, což hodnotí správní orgán rovněž jako středně přitěžující okolnost. Skutečnost, že účastník řízení prováděl výkopové práce, aniž by měl vytyčeno plynárenské zařízení jeho správcem, v tomto případě správní orgán nezohlednil jakožto přitěžující okolnost, neboť přihlédl k tvrzení účastníka řízení, že výkopové práce byly prováděny z důvodu havarijního stavu vodovodní přípojky, přičemž zde existovala reálná obava, že dojde k ohrožení na majetku třetích osob, a bylo tudíž nutné provést práce v krátkém časovém horizontu.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán jako polehčující okolnost bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení. Jako polehčující okolnost hodnotí správní orgán rovněž skutečnost, že poškozené plynárenské zařízení nebylo dle vyjádření účastníka řízení opatřeno výstražnou fólií a obsypem v souladu s technickými normami. Účastník řízení nebyl v poslední době evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, což hodnotí správní orgán jako výrazně polehčující okolnost.

Správní orgán k výši udělené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující, a uložený správní trest tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Vzhledem k tomu, že účastníku řízení tak byla uložena pokuta u samé spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Lukáš Kugler, v. r.
vedoucí oddělení správních řízení Ostrava